

EUSKARA. «Osasun arloan ematen den hizkuntza eskubideen urraketa» salatu du Xabier Mendigurenek

Euskarak osasun arloan duen egoera salatu du Kontseiluak

Hizkuntza eskubideak osasungintzan gaia landuko da larunbatean, Donostian

Garbiñe Olaizola | DONOSTIA

«Osasun arloan hizkuntza eskubideen urraketa» handia dagoela salatu zuen atzo Xabier Mendiguren Euskararen Kontseiluko idazkari nagusiak. Hizkuntza eskubideen urraketak edozein arlotan gertatzen badira ere, osasungintzan, batik bat haurrekin eta adineko pertsonekin egiten direnean, «are larriagoak eta salarriagoak» direla adierazi zuen Mendigurenek. Horregatik, «garrantzi handikoa» deritzo arlo horretan «hizkuntza normalizazioa zabaltzea».

Kontseiluko idazkari nagusiak prentsaurrekoa eskaini zuen *Hizkuntza eskubideen egoera pediatria eta larrialdi zerbitzuetan* I.go topaketak aurkezteko. Berarekin batera izan zen Xabier Agirre Osasungoa Euskalduntzeko Erakundea elkarreko kidea ere. Izan ere, Kontseiluarekin batera antolatu ditu jardunaldiak Osasungoa Euskalduntzeko Erakundeak.

Topaketak larunbatean izango dira Gipuzkoako Sendagile Elkargo Ofizialaren egoitzan. Goizeko 09:45ean aurkeztuko

dira eta 10:00etan Urko Aiertza abokatuak hizkuntza eskubideak ikuspegi juridikotik landuko ditu. 11:00etan mahai-inguru bat izango da *Hizkuntza eskubideen egoera Euskal Herriko Osasun zerbitzuetan* gaiaren inguruan. Ondoren, 12:30ean partaideen artean proposamen zehatzak jasoko dituzte.

Hizkuntza eskubideak bermatzeko abian jarri zuen kanpainaren barruan kokatu zituen Kontseiluak topaketa horiek. «Bai Euskarari esan zitzaion, baina horrek hizkuntza eskubidea bermatzea eskatzen du», adierazi zuen Mendigurenek.

Nabarmendu zuenez, «herritarren eskubide bat bermatzea zerbitzuaren kalitatearen osagai bat da. Euskaraz zerbitzua ematea hizkuntza eskubidea izateaz gain, kalitatearen eragiten du eta herritarrok eskubideak bermatzea eta zerbitzu egokia jasotzea eskatzen dugu».

Bere aburuz, euskararen egoera osasun arloan «ez da ona». Adibide gisa Euskal Autonomia Erkidegoan Osakidetza lanpostuetara aurkezteko gaztelania derrigorrezkoa den bitarte-

JUAN CARLOS RUIZ / ARGAZKI PRESS

Xabier Agirre eta Xabier Mendiguren, atzo, topaketen aurkezpenean.

an, «euskara meritu bezala» baloratzen dela aipatu zuen. Egoera hori ez dela «onargarria» esan zuen, eta horregatik ulertzen du «euskaldunak bigarren mailako herritarrak» direla. Mendigurenen iritziz, «hogei urte bete dira aurtun Euskararen Legea onartu zenetik eta egoera honetan gaude. Hor zabarkeria eta borondate falta dago».

Egoera «deitoragarria» dela adierazi du Agirrek

Xabier Agirreren irudiko euskararen egoera osasun arloan «nahiko deitoragarria da» Euskal Herrian, erabiltzaileei zein langileei dagokienez. «Langileak badu

eskubidea bere lana euskaraz egiteko. Hori askotan ukatzen ez bada ere, izugarritzko trabak jartzen zaizkio», adierazi zuen.

Larrialdien kasuetan sendagile eta gaixoaren arteko harremana «oso berezia» dela esan zuen Agirrek. Izan ere, «pertsona egoera larrian iristen da eta horrek komunikazioa are zailagoa bihurtzen du». Horregatik, beharrezkotzat jo zuen hizkuntza eskubideak bermatzea.

EA Eren kasuan, Osakidetza duela 20 urte sortu zela gogoratu zuen, baina hogeitaz pasatu ondoren «ez du erakunde horrek bere burua euskalduntzeko inolako planik aplikatu», deitoratu zuen.

XABIER MENDIGUREN

Kontseiluko idazkari nagusia

«Herritarren eskubide bat bermatzea zerbitzuaren kalitatearen osagai bat da»

XABIER AGIRRE

Osasungoa Euskalduntzeko Erakundeko kidea

«Osasun zerbitzuetako langileak badu eskubidea bere lana euskaraz egiteko»

EUSKALGINTZA. Frantziak euskararengan zuen eta duen mespretxua salatzen du Michel Oronozek datu zehatzak bildu ondoren

Nora Arbelbide | BAIONA

Iparraldeko euskalgintzaren azken berrogeita hamar urteak biltzen dituen liburua aurkeztu zuen atzo Michel Oronozek. Euskal Konfederazioko bozeramailea euskal mugimenduak bizi gorabeheren lekukoa izana da hain zuzen.

Liburu honetan, Ikas, Pizkundea, Euskal konfederazioa eta Hizkuntza Kontseilua nondik heldu diren gogorarazten du. Gaur egun Ipar Euskal Herri honetan euskalgintzan existitzen diren tresnak eskuratzeko izan diren etapak eta gainditu diren oztopoak aipatzen ditu. «Ez ahanzteko nondik heldu garen. Ez gaituzte liluratu behar beren hitz ederrekin», zioen agintari politikoetaz ari zela Oronozek.

Azken 50 urteetako Iparraldeko euskal kulturgintza liburu batean

Kronologia berriz hartzearekin, Frantziako Estatuak duen mespretxua eta ironia salatu nahi ditu frantsesez idatzi liburu honekin. Eta parean, euskalgintzak bizi duen «etengabeko gudukatzea» azpimarratzen du Oronozek.

Honen frogatzeko, Frantziako Estatuako buruek urteetan zehar egin hitzaldi zenbait aurkitzen ahal dira liburuan. Haien artean, Mitterranden bi hitzaldi arras nortasun gutituen aldekoak. «Boterean zela ez zuen fitsik egin», alta. Argiki agertzen du

liburuaren egileak nola «gezurak» nagusitu diren.

Literatura eta enfasiarik gabe, liburu honetan datu eta gertakari zehatzak biltzen ahalgindu da Oronoz. Enbata astekaria baliatu du bereziki.

Elkar argitaletxeak liburu honen ziklo berri bat abian jarri du. Honen ondotik irakaskuntzari buruz ere beste bat argitaratzeko asmoa dute. Euskal kulturaren inguruko dinamikaren ikerketa sakonik ez gehiago eskatea du helburu argitaletxeak.

GAIZKA IROZ

Michel Oronoz, atzo, liburuaren aurkezpenean.